

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Licejska knjižnica

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za
45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani

Ljubljana

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 7. marca 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 28.

Naša pogajanja v Firenci.

O razvoju pogajanj, ki se vršijo v Firenci med našo in italijansko delegacijo, se skoraj ničesar ne sliši. Šablonski napadi na našo delegacijo, ki jih prinaša od časa do časa ta ali oni list in ki so pri nas že skoro običajni, kratki in suhoparni demanti s strani vlade, to je vse, kar smo do sedaj slišali o pogajanjih v Benetkah. Da bi mogla podrobna diskusija v časopisu o vseh vprašanjih, ki se razpravljajo na konferenci, razvoju pogajanj večkrat škodovati, je ob koščljivosti vprašanj, ki se razpravljajo na tej konferenci, vsekakor res. Res je pa tudi, da bi se moglo s tem, da bi se — ako se že noče sodelovanja gospodarskih krogov — tudi samo z oficijelnimi komunikacijami informirati javnost o poteku pogajanj, moglo izogniti marsikateremu napadu na našo delegacijo, katere naloga brez dvoma ni lahka, in ki bi potrebovala največje moralne zaslonbe in zaupanja celokupne javnosti.

Prva konkretnejša poročila, ki jih je dal, kakor se piše, član naše delegacije dopisniku »Z. T.«, vsebujejo o konferenci sledeče važnejše podatke:

Ker se je pokazalo, da so določila priloge »B« rimskega dogovora deloma pomanjkljiva, deloma za jugoslovenski promet naravnost škodljiva, je jugoslovenska delegacija na beneški konferenci, ko je italijanska delegacija sprožila gotova tarifna vprašanja porabila priliko, da bi dosegla izpremembo nekaterih določb rimskega dogovora v naš prid. Po dolgih in težavnih pogajanjih se je na beneški konferenci izdelal načrt sporazuma, ki ga je tudi naša vlada odobrila in ki obsega: 1. Prometno službo. 2. Vozovni promet. 3. Tarife. 4. Komerčajno službo. 5. Službo v bazenu »Thaon de Revel«.

Kar se tiče posameznih točk, se je predvsem v poglavju o prometni službi mnogo bolj jasno in pravično uredilo vprašanje odgovornosti za nezgode in druge dogodke na reškem glavnem kolodvoru. Natančnejše in razmeram primernejše so se izpolnili tudi predpisi o razdelitvi službe ter o občejanju naše prometne delegacije z italijanskim kolodvorskim osebjem. Nadalje se določa, za ugotovitev škod

vzpostavitev mešane komisije, ki se ima sestati najpozneje 14 dni po storjeni škodi in končno se je tudi določilo posebno razsodišče.

ne tarife s tarifnimi olajšavami, ki veljajo za promet s Sušakom. K temu je treba prišteti še na 1 km odpadajočo vsoto prevoznine. Za naš izvoz in uvoz preko Sušak, pa nam je rezervirana po dogovoru tarifna svoboda.

Kar se tiče komercijalne službe se nam poleg naše železniške delegacije na reškem glavnem kolodvoru dovoljuje tudi ustanovitev ekspedicijskega urada za odpošiljalno službo v bazenu »Thaon de Revel«, ki bo oskrboval tam vso blagovno službo in sicer v mednarodnem prometu preko Bakra—Postojne in Podbrda.

Da bi se moglo uspešno pobijati tihotapstvo v »Mrtvem kanalu«, se je sporazumno določilo, da smejo ostajati ladje tam največ 15 dni, čolni se pa v tem kanalu sploh ne smejo muditi. Tudi stroški za popraviljanje in vzdrževanje so se pravičnejše razdelili. Tudi se je v beneškem sporazumu določilo, da se uredi možnost uporabe kreditov za blago, določeno za bazen »Thaon de Revel« na ta način, da uživa blago iste kreditne ugodnosti, kakor blago določeno za italijanski del luke. V svrhu onemogočenja konkurence med obema državama se bodo določile v skladiščni tarifi za tranzitno blago sporazumno tarifne postavke.

Pogajanja, ki se sedaj vrše v Firenci, imajo namen, da natančneje ure-

dijo posamezna vprašanja, ki so ostala v gornjem sporazumu še odprta, kakor tudi drugo važno vprašanje, kakor vprašanje glede rezerv socijalnega zavarovanja, narodnih manjšin, odvetnikov na Reki in v Dalmaciji, državljanstva, opcijskega prava, javnih dolgov, odškodnine za rekvezicije itd.

Z beneškim sporazumom so se tudi izpremenila določila rimskega pakta o uporabi in povračilu vagonov ene ali druge države na način, ki upošteva naše potrebe, predvsem pa pomanjkanje vagonov pri nas.

Velikega pomena so tudi tarifna določila. Tekom treh mesecev po podpisu beneškega dogovora morata obe državi določiti direktne tarife za promet med svojimi najvažnejšimi železniškimi postajami ter jadranskimi pristanišči. Italija pa je medtem dolžna znižati na progi Postojna—Trst—Reka za 30% lokalno tarifo za lesne transporte Trst, na Reko in Sušak. Istotako mora Jugoslavija priznati 30% znižanje normalnih tarif za lesne transporte na svojih progah. Za vse drugo blago iz naše države preko Postojne—Št. Peter—Sušak ter obratno, je Italija obvezana priznati, da svoje normalne lokalne tarife z vsemi olajšavami, ki veljajo za transporte na progi Reka—Postojna (loco ali pristanišče, všteti baze »Thaon de Revel«). Na drugi strani priznavamo mi za promet via Bakar—Reka (loco ali pristanišče, všteti »Thaon de Revel«) ali obratno naše normalne lokal-

zamude in po nastopu zimskega, za dobro opeko neugodnega časa, je smatrala toženka prvotno pogodbo dejansko za razveljavljeno samo ob sebi. Ko pa je tožeča stranka z dopisi 16. in 29. novembra zahtevala dobavo tretjega obroka, ji je 1. decembra odgovorila, da te opeke ne dobavi več, češ, da je pogodba razrušena, ker jo je kršila tožeča stranka, ki je s svojo trajno zamudo pokazala, da se je ne drži in ne mara več držati. V septembru je tožeči stranki bila opeka na razplogo, seveda proti plačilu v zmislu dogovora. V novembru pa so se razmere glede valute in dobavnih stroškov spremenile: valuta je padla in stroški proizvodnje so se brezprimerno zvišali, tako da je postala prvotna doba nadežno nerazmerna, gospodarsko nemožna in z ozirom na kršitev pogodbe po tožeči stranki nedopustna.

Tožeča stranka temu nasproti zatrjuje, da je toženka takoj izrekla svoje pomisleke, češ, da ji je težko zaključiti kupčijo v takem obsegu, ker radi pomanjkanja gotovine pri denarnih zavodih ni moči jamčiti za takojšnje plačilo. Toženka pa se je opetovano izjavila, da ne gre takoj za denar, ki da nanj lahko čaka, če treba, tudi dva meseca. Glede na to zagotovilo se je tožeča stranka potem odločila za pogodbo.

Pravdo sodišče je ugodilo tožbenemu zahtevku. Izreklo je, da toženka sicer oblikovno ni pravilno naznanila svojega odstopa od pogodbe v zmislu čl. 364, 365. trg. zak., tako da bi si s tem formalnim načinom bila pridobila pravico poljubnega odstopa od ostale pogodbe. Vendar je v tem primeru še posebej razmotrivati, dali vzkjub temu odstopu opravičen vsaj v drugem stvarnem oziru.

V trgovskih odnošajih — in tudi v tem primeru gre vsaj na strani tožeče stranke za trgovinski posel, — velja načelo zaupanja in poštenega poslovanja v prometu, t. j. načelo prometne zanesljivosti. Nikakor se pa o tožeči stranki ne more reči, da je bila pri izplačevanju kupnine zanesljiva; saj je zavlačevala plačilo za več nego tri mesece in pol in zavlekla prvotno pogodbo v t. zv. mrtvo zimsko sezono. Ti stvarni odnošaji so torej taki, da je mogla tožeča stranka opravičeno odstopiti od pogodbe, oziroma smatrati pogodbo na obeh straneh samo ob sebi dejansko in pravno za razrušeno. Kajti toženka zaradi nastale mrtve sezone in izredno spremenjenih raz-

Krši netočno plačevanje res vedno načelo zaupanja in poštenega trgovskega poslovanja?

Stavbno podjetje je sklenilo 20. junija 1922 z opekarno pogodbo za več tisoč kosov zidne opeke, ki jo je bilo dobaviti v treh obrokih in sicer v juliju, avgustu in septembru. Koncem vsakega dobavnega meseca se je moralo obračunati in plačati dobavljeno opeko pri banki A. najkasneje v štirinajstih dneh. Toženka je prva dva roka v juliju in avgustu dobavila opeko, za september pa je dobava izostala. Tožeče podjetje jo je opomnilo 16. novembra, drugič kmalu za tem in končno 29. februarja z naknadnim rokom enega tedna za izpolnitev in z zapretilom, da se sicer drugod krije in da bode zahtevalo odškodnino. Toženka

je pa s pismom 1. decembra odgovorila, da opeke ne dobi. Zato je bila tožena za razliko med pogodjeno ceno in ceno opeki za časa nadomestitve za obrok kot odškodnino.

Toženka je prigovarjala, da tožeča stranka dne 15. avgusta in 15. septembra zapadlih kupnin za dobavljena dva obroka opeke ni plačala na dan dospetka, marveč plačala še-le na opetovane opomine z izdatno zamudo dva večja deleža 9. oktobra in 28. oktobra, a je ostala kljub temu nadaljnemu opominu z dne 24. novembra ostanek 9.530 K še dolžna do 5. decembra, ta dan pa plača tudi samo 3.274 K. Radi te velike in trajne

Iz predloga zakona o neposrednih davkih.

(Konec.)

Na podlagi davčnih prijav, občinskih popisov in drugih podatkov sestavlja davčno oblastvo »raspored« davka za vse davčne zavezance ene davčne upravne enote in za vse davčne vrste, ki se odmerjajo dvoletno.

V »rasporedu« odmerja davčno oblastvo vse davke, za katere ni potrebna ocena davčnega odbora.

»Raspored« se razgrne v občinski hiši na javni vpogled za dobo osmih dni.

Davčni odbori.

Davčni odbori se postavijo v vsakem političnem okraju in v vseh krajih, ki imajo nad 20.000 prebivalcev. V okrajih, ki imajo nad 30.000 prebivalcev, sme minister za finance postaviti tudi več davčnih odborov.

Davčni odbor sestoji iz predsednika in njegovega namestnika ter iz 12 ali 6 članov in iz namestnikov. Število se ravna po tem, ali posluje odbor za okraj, ki ima več ali manj nego 30.000 prebivalcev.

Polovico članov določijo občinski odbori in to dve tretjini iz stanu poljedelcev, hišnih posestnikov in intelektualcev, 1/3 pa iz stanu trgovcev, industrijcev in obrtnikov. Ako obstoji za mesto poseben davčni odbor, morate biti dve tretjini članov trgovcev, industrijcev in obrtnikov, a 1/3 iz ostalih davkoplačevalcev.

Ako so posamezni poklici organizirani, se izbirajo člani izmed oseb, ki jih dotična organizacija predlaga v dvojnem številu.

K obravnavam davčnih odborov odpošlje vsaka politična občina na dan, ko se obdružuje davkoplačevalci iz dotične občine, dva zastopnika, ki imata v odboru posvetovalen glas.

Predsednika, njegovoga namestnika in drugo polovico članov davčnega odbora imenuje minister za finance, odnosno oblastvo, ki se za to imenovanje pooblasti.

Poslovna doba davčnih odborov traja dve leti.

Davčni odbor pravomočno sklepa, ako so navzoči vsi člani, odnosno njihovi namestniki, ki se izbere po potrebi tudi iz vrst davkoplačevalcev.

Poslovni red za davčni odbor predpiše minister za finance.

Seje davčnega odbora so tajne. Poleg članov jim sme prisostvovati tudi davčni zavezanec ali njegov zastopnik, za čigar oceno gre. Na zahtevo kateregakoli člana pa se mora davčni zavezanec vsaj začasno odstraniti iz sejnega lokala.

Davčni odbor je dolžan vsak predmet vestno obravnavati. V kolikor smatra, da kakšna zadeva ni dovoljno pojasnjena, sme zaslusiti vsakogar, o komur domneva, da so mu dotične okolnosti znane, kot prišlo ali izvedenca. Sme pa tudi zahtevati od davčnega zavezanca pismeno pojasnilo in odrediti vpogled v trgovske knjige, ako davčni zavezanec to dovoli. Način vpogleda v trgovske

knjige predpiše finančni minister s posebnim pravilnikom. Ako davčni zavezanec ne da zahtevanega pojasnila ali ako ne dovoli vpogleda v trgovske knjige, se mora v sporni zadevi smatrati, da je trditve državnega zastopnika popolnoma dokazana.

Odločbe davčnega odbora proglašajo predsednik na seji sami. Ob tej priliki sta dolžna tako navzoči davčni zavezanec kakor državni zastopnik izjaviti, ali se zadovoljavata z odločbo ali prijavljata priziv. Priziv je vložiti v roku 15 dni po seji, v kateri se je odločba proglašala. Kadar davčni zavezanec ob proglasitvi odločbe ni navzoč, se mora o odločbi pismeno obvestiti. V tem primeru ima davčni zavezanec pravico, da vloži priziv tekom 15 dni po vročitvi odločbe.

Pravico do pritožbe ima tudi državni zastopnik, za čigar priziv je pa rok za 8 dni daljši nego za priziv davkoplačevalca.

Prizivi nimajo odločilne moči. O prizivih odloča reklamacijski odbor, ki se postavi za področje cele oblasti razen mest z več nego 50.000 prebivalci, za katere se postavijo posebni reklamacijski odbori. Reklamacijski odbor šteje šteje 12 članov in ravnateljsko namestnikov. Polovico izvoli oblastna skupščina, oziroma mestni odbor, drugo polovico pa postavlja finančni minister. Proti odlokom reklamacijskega odbora se sme vložiti pritožba na upravno sodišče v roku 15 dni.

Kazni.

(Načrt čl. 131—134.)

Kdor ne vloži prijave na predpisan način, plača poleg rednega davka še kazenski davek

10—25%, ako je nepismen in ne predloži obični podatkov za odmero davkov, 15—30%, ako je pismen, in 25—30%, ako gre za podjetja, zavezana javnemu polaganju računov. Kazenskega zneska se oprosti, kdor dokaže, da ga ne zadene nobena krivda, da ni predložil napovedi.

Davčni zavezanci in vse ostale osebe, ki so po zakonu dolžne, da predložijo podatke, potrebne za odmero davka, odnosno jih dvačeno oblastvo, davčni odbor ali reklamacijski odbor pozove, da se izjavijo v kateremkoli svojstvu, plačajo kazni 100—1000 Din, ako se pozivu ne odzovejo ali izkušajo preprečiti vročitev poziva.

Davčne prikrajšbe se kaznujejo s štiri- do osemkratnim davkom, za katerega bi bila država prikrajšana, ako bi se utajbe ne ugotovilo.

Zastarelost.

(Načrt čl. 135—138.)

Pravica države do davka zastara v 6 letih, računski od 1. januarja onega leta, v katerem je davčna dolžnost nastala. Zastarelost se prekine z vsakim aktom davčnega oblastva, s katerim se pozivlja davčnega zavezanca, da zadosti svoji davčni dolžnosti. Pravica države do izterjanja odmerjenega davka zastara v 5 letih.

Pravica države na izrekanje kazni vsled davčnih prikrajšb zastara v 3 letih, pravica za izterjanje kazni pa v 5 letih izza dne nalozitve kazni.

mer ni mogla misliti na to, da bode tožeča stranka sploh še vztrajala pri izpolnitvi pogodbe glede preostalega dela in izpolnitev zahtevala tako pozno, celo še po 5. decembru, potem ko je bila sama v stalni zamudi s plačilom za dobavljeni prvi in drugi obrok, prav do 5. decembra in deloma še sedaj, kar je moglo povzročiti in tudi povzročilo znaten nerad v poslih tožene stranke. Vse to izhaja zlasti tudi še iz navedb tožeče stranke, ki se pri tem poziva na solidnost svojega gospodarstva, vendar s pristavkom, da ni mogla dobiti denarja pri banki X., do katere se je bila obrnila. Nadalje je njeno stališče, češ da je z golim odstopom protivrednosti za dobavljeno opeko po toženki banki A. bila nenaenkrat prosta vseh obveznosti nasproti toženki, sicer prav udobno, ni pa nikakor pravilno. To stališče stoji marveč v nasprotju s trgovsko-poslovnim zaupanjem v prometu in bi moglo upropastiti vsakega pogodbenega nasprotnika. Tudi je tožnično stališče nedosledno, če se po eni strani pritožuje nad toženko, češ da je zahrbtno odstopila protivrednost svoje dobavne kupnine banki A., po drugi strani pa skuša izrabiti prav to v svojo korist. Tudi s tem je izkazano, da je tožeča stranka s svojo zamudo sama povzročila dejansko in tiho razdruženje toženkinine zaveze za ostalo dobavo opeke.

Prizivno sodišče je to sodbo razveljavilo ter vrnilo stvar prvemu sodišču, da depolni razpravo in na novo razsodi, izvajajoč:

Prvostopna sodba utemeljuje zavrnitev tožbenega zahtevka s tem, da se je tožeča stranka pregrešila zoper načelo zaupanja in poštenega poslovanja v trgovskem prometu, zavlačujoč plačilo kupnine za opeko, dostaljeno meseca julija in avgusta, radi česar da je bila toženka dne 1. decembra 1922 upravičena, da odstopi od pogodbe.

Kupnina pa zapade v plačilo po čl. 326. trg. zak. takoj ob predaji blaga, če ni bilo pogodbeno nič določeno in če ni po danih okoliščinah ali po trgovskih običajih sklepati drugače. V zamudi je pa kupec s plačilom kupnine po čl. 354. trg. zak. le tedaj in more torej prodajalec svoje pravice iz tega člena na način, predpisan v čl. 356. trg. zak., uveljaviti le tedaj, če je za plačilo sporazumno določen rok ali dan brezuspšno potekel; sicer pa še-le, ako je bil kupec pozvan, naj plača, in se pozivu ni odzval. Zapadlost kupnine sama na sebi namreč ne ustvarja že zamude po čl. 354. trg. zak., da bo pa možno presojati, ali je tožiteljica res netrговsko zavlačevala plačilo kupnine in je toženkinemu odstopu od pogodbe z dne 1. decembra 1922 pripisovati pravno učinkovitost čl. 354., 356. ali je marveč bila s plačilom ostanka kupnine dne 5. decembra 1922 po toženki odpravljena njena zamuda, je treba razpravljati in ugotoviti še naslednje trditve strank.

Tožiteljica navaja, da ji je ob sklepanju kupčije na njeno opozoritev, da zaradi pomanjkanja denarja pri bankah ne more jamčiti za takojšnjo plačilo, toženka zatrjevala, da ne gre za denar, na katerega lahko čaka tudi dva meseca ter da se ji ni treba bati, da bo banka A., ki ji je bila kupnina cedirana po toženki, delala radi plačila sitnosti, ker bode dala banki nalog, da se za primer netočne plačila ne delajo sitnosti, da se rok plačila podaljša, kakor sta se bili stranki dogovorili. — Če bi bila ta toženkinina obljuba dokazana, potem se ne bi dalo trditi, da je tožiteljica kršila trgovsko zaupanje in poštenost, oziroma da je plačilo kupnine po zmislu prvostopne sodbe zavlačevala, marveč bi obratno bilo sklepati, da je zaupajoč toženkinini obljubi računala z olajšavo pri plačevanju kupnine; zlasti ne bi bilo očitati tožnici zamude plačila in prvo dobavo iz meseca julija in bi ji bilo priznati popravno zamude, ker je ta kupnina takoj po dveh mesecih bila krita in je banka to plačilo sprejela, ne da bi toženka iz zakasnitve zatrjevala ali celo izvajala posledice zamude. Z istih vidikov bi bilo presojati do 1. novembra 1922 zamudo plačila dobave iz meseca avgusta. — Glede nadaljnje zamude je trdila toženka, da je raje tega dne 1. decembra 1922 odstopila od pogodbe, ker ji je bila tožiteljica na kupnini še dolžna 9750 K, kar deloma še vedno dolguje. Če bi to bilo dokazano, potem bi bil odstop

opravičen po trgovskem zakonu, toda tožiteljica navaja temu nasproti, da je v primernem roku čl. 35 b. trg. zak. plačala dne 5. dec. 1922 to, kar je bila baje dejanski dolžna, to je 3274 K, češ, da razlike med tem zneskom in onim 9750 K, nastavljenem po tožencu, ni dolžna, ker po pogodbi ni vezana plačati banki visoko zaračunane provizije niti obresti. Če se izkaže, da je tožiteljica trditve utemeljena, bi bila svojo zamudo odpravila v primernem roku čl. 356. trg. zak. — Sicer ji toženka v svojem pismenem odstopu od pogodbe dne 1. decembra 1922 ni določila primernega roka za naknadno izpolnitev. Toda izrečne določitve naknadnega roka čl. 356. trg. zak. ne podpisuje, temveč zadošča,

Amerika in gospodarska konsolidacija Evrope.

G. Majer, ravnatelj ameriškega trgovca je dal jako zanimiv intervju dopisniku londonskega »Tempsa«, ki se glasi:

Gibanje tečaja angleškega funta je zasledoval ravnatelj Newyork kakor Washington z neobičajnim zanimanjem. Splošno se misli, da pomenja naraščanje funta v času, ko je izvoz bombaževine na vrhuncu, znak velike lastne sile inboljšanja angleških financ in angleške trgovine.

Zadnja leta je Amerika uživala veliko prednost, ker je bila edina velika nacija, ki je skozi vso dobo obdržala zlati standard. Posledica stabilnosti valute je bil velik dotok kapitala v Ameriko za različne investicije, ki bi gotovo odšel v predvojnih razmerah v London.

Naravno se je važnost Amerike kot finančnega centra ojačila in razven tega je imela Amerika tudi precejšnje koristi radi uspeha na valutnem trgu tudi v trgovini.

Ko se je nemško bankarstvo reorganiziralo na zlati podlagi in ko je bila s tem dosežena večja stabilnost tečajeve, je bilo za Anglijo lažje in obenem potrebno, da se povrne k zlatemu standardu.

Širša javnost po navadi dobro ve, kako velike vsote je posodila Amerika drugim državam, ker to izhaja iz časopisov. Toda o velikih svotah, ki jih je še investirala tuji kapital v vrednostnih papirjih, ki donajajo obresti v ameriški zlati veljavi, javnost ni poučena. Te investicije so popolnoma privatnega značaja in se odtežajo v pogledu širše javnosti. Značilno pa je, da so udeležene pri teh investicijah po večini države, ki so najele posojila v Ameriki.

Splošno se misli, da pride s stabilizacijo valutnih razmer v Evropi do močnejše industrijske in trgovinske konkurence z Ameriko in da slednja ne bo mogla uživati še nadalje gotove gospodarske prednosti, ki jih je imela v zadnjem času.

Treba je priznati, da pozdravlja gospodarski svet Amerike gornji pojav, ker predstavlja, po njegovem mnenju, pobojšanje gospodarskih razmer Evrope, povratek k normalnim gospodarskim in socialnim razmeram sveta, kar je za svet mnogo večje važnosti, kot pa začasna gospodarska premoč Amerike, ki izvira le od slučajne slabosti drugih držav.

Splošno so nacionalni ekonomski mnenja, da nastopi z vedno večjo stabilizacijo valut znaten odtok zlata iz Amerike. Ta pojav se le pozdravlja, ker je v interesu celokupnega svetovnega gospodarstva.

Dejstvo je, da je zadržanje Amerike napram svojim upnikom liberalno in velikodušno. Lahko se trdi, da je to njen lasten interes.

Je mnogo takih, ki mislijo, da bo Evropa koncem konca s svojo zrelostjo in polno razvito gospodarsko organizacijo v najkrajšem času zopet prevzela funkcije zbiranja kapitala in njegovega investiranja v vsa mogoča podjetja in na vse mogoče strani, kakor je to delala pred vojno in da se bo morala Amerika postopno umakniti z evropskih investicij.

Mnogi so prepričani, vzlic izkustvom Amerike, katera niso v prilog slededemu pravilu, da mora nacija — upnik končno postati za to razliko uvozna in obratno, da nacija — dolž-

nik mora postati izvozna, kar se tiče blaga in proizvodov. Toda zadnja leta so pokazala veliko kontradikcijo k gornjemu gospodarskemu pravilu. Amerika je bila nacija — upnik in obenem narod z velikim viškom izvoza nad uvozom. Naravno, da je ta gospodarski fenomen za dalje časa nemogoč. Možno je, da se s stabilizacijo evropskih valut, gospodarski položaj Amerike znatno menja. Lahko, da prestane Amerika z investijami njenega kapitala v Evropi in to povsem. Moč Amerike je ležala v prošlosti v velikem izvozu sirovin, s katerimi je zalagala Evropo. Od sirovin je bil najvažnejši izvozni predmet bombaž, ki še dandanes predstavlja po vrednosti dvajset odstotkov celokupnega ameriškega letnega izvoza. V interesu velikega dela naših producentov bombaža je, da se obdrži izvoz bombaža v Angleško, da se tam predela in izvaža po vsem svetu. Slično je z bakrom, katerega proizvajajo na Angleške države za izvoz skoraj v istem razmerju kot bombaž. Oba proizvoda se bo izvozilo v veliko večji meri, če se vpostavi stabilnost kurzov, kot je bilo to običajno v zadnjih letih.

Amerika se ravna po pravilu: »Živi in pusti, da drugi žive!«

Nikdar niso bile Zedinjene države napram Evropi bolj prijateljsko razpoložene, kot so danes in to vzlic temu, da je Amerika odločena, kakor še nikoli, da se ne meša aktivno v evropske probleme, za katere se tu čuti, da Amerika nima neposrednih interesov.

Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Tretja vrsta tega sloga je vezanje z zlatom in srebrom na lesu. To je stroka novejšee dobe, ki se je udomačila v Livnu, odkoder je prešla v Sarajevo, kjer se je prilično razvila ter ima izgled, da se bo še nadalje razvila. O tem poslu morem povedati le to, da je stroka lepa in da se neguje tudi v državni šoli za umetniške obrti.

Zlatarska obrt je zastopana v vseh večjih krajih Južne Srbije, in sicer s 35 delavnicami v Novem Pazaru, s 4 v Plevlju, s 3 v Mitrovici, s 7 v Prištini, z 9 v Tetovu, s 4 v Velesu itd.

Najboljši izdelki se dobivajo v Bitolju, kjer so jih po potrebi izvažali tudi v Carigrad in Smirno. Nekaj malega se je izvažalo tudi iz Skoplja in Prizrena. Največ kupujejo teh izdelkov Turki, osobito verižice za ure, revolverje, ustnike, tobačnice, pipe itd.

Ti izdelki se bodo tamkaj mogli prodajati, dokler ne prodre tudi tje-kaj evropski okus.

V Bosni in Hercegovini je ta obrt v izumiranju, ravnatoko v Dalmaciji in v Črni gori. V ostalih krajih se bavi samo s popravilnimi deli.

Znatna in važna hišna industrija je v Janjevu, kjer se 50 hiš bavi z izdelovanjem prstanov, križev, kadilnih potrebnostin itd. iz mesinga in pakfona in to običajno slabo posrebljenih. Poleg teh 50 hiš je tudi 5 obrtnikov, ki imajo prodajalne. Ta hišna industrija je prešla popolnoma v trgovske roke,

ker prodaja vse izdelke takoj dvema ali trem trgovcem, kateri jih tudi takoj oddajo preprodajalcem, da jih prodajajo po sejmovih. Preprodajalci zamenjujejo to blago po sejmih in po selih navadno za stare srebrne in zlate predmete, katere donajajo zopet trgovcem v nakup, ki jih prodajo naprej ali zbiralcem starin ali zlatarjem v Prizrenu, Prištini, Skoplju itd. — Ostale izdelke prodajajo po Rumuniji, Bolgarski, Srbiji, bivši evropski Turčiji in deloma, a redkeje v Grčiji. Zlatarji sami so materijelno slabo situirani, a preprodajalci, ki obiskujejo sejme, nekoliko boljše, ker so običajno posestniki. Vsled takega izrabljanja so se začeli zlatarji izseljevati v Ameriko, a še pri tem jih odirajo, ker zahtevajo za 20 napoleondorov kot obresti na leto nadaljnjih 20 napoleondorov.

Zlatarska stroka zasluži, da bi se jo detajlno proučilo, a za sedaj, kolikor je mogoče ugotoviti, je potrebno, tako v interesu zlatarjev samih, kakor v interesu ohranitve, zboljšanja in razvoja zlatarske stroke: 1. da se tem obrtnikom denarno odpomore, da se rešijo oderuhov, 2. pomagati jim z boljšim zlatom, da bodo mogli izdelovati tudi modernejšee stvari, in 3. poslati vajence iz Janjeva v strokovne šole, da se priučee modernemu načinu dela. Da bi bilo vse to v interesu mesta Janjeva, je brezdvomno.

Zlatarska obrt, ki je bila v Srbiji nekdanj jako lepo razvita in na višku tehnike, je sedaj na robu propasti. Z zlatarsko stroko propada tudi tehnična umetnost vezanja z zlatom in srebrom po jeklu, kakor tudi srebrno vezanje po lesu.

Najprej so zlatarji izgubili puškarje kot svoje naročnike za okraske po puški, izgubili so tudi cerkev, kjer se vedno bolj pojavljajo izdelki iz kina srebra, z ginjevanjem narodne noše po mestih so izgubili tudi naročnike iz mest za okraske na oblekah, pozneje so izgubili naročnike za okrašeno posodo, katera se nadomešča s tovarniškimi blagom. Končno so izgubili seljake, ki ne nosijo več pasov, ki so se najizdatnejše okraševali.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

II. kožni sejem v Ljubljani se je vršil dne 4. marca t. l. v velesejmskih prostorih. Po svojem obsegu je bil manjši kot prvi dne 19. januarja t. l. Namen te prireditve je bil, vnovčiti še preostale kože divjačine, ki se je postrelila v zadnjih dveh mesecih. Cene so se gibale v približno istem okvirju kot zadnjič, opazil se je padec kun in dvig zajcev. Nudilo se je za približno 400.000 Din blaga, tendenca je bila dobra, končen potek zadovoljiv.

Češkoslovaški nacionalni komite mednarodne trgovske zbornice v Parizu je imel svojo redno sejo koncem meseca januarja v Pragi. Baval se je pred vsem s pripravami za kongres, ki se bo vršil od 21. do 28. julija t. l. v Bruslju in ki bo razpravljaval o izenačenju čekovne zakonodaje, o reformi koledarja, o zaščiti uvoznikov in konsumentov proti slabi kvaliteti importiranega blaga. Glede čekovne zakonodaje je komite sklenil, da se razpošljejo vsem članom vprašalne pole, glede reforme koledarja se je sklenilo, da bi se z reformo koledarja doseglo to, da vsak datum pade na isti dan v tednu, a odklanja preložitve novega leta na 22. decembra in delitev leta na 13 mesecev. Za preprečitev uvoza blaga slabe kakovosti, se namerava imenovati strokovnjake in preiskovalce, kateri bi morali blago preiskati in izdajati potrdila o njegovi kakovosti. Komite smatra, da je realna trgovina živo interesirana na tem, da se ta projekt uresniči, in je sklenil, da bo ta upravičena načela podpiral. (Mi nimamo še nacionalnega komiteta, vendar je upati, da bo sarajevski gospodarski kongres pripomogel k temu, da se komite čimprej ustanovi. Op. ur.)

Kongres trgovcev v Zagrebu. Na plenarni seji Saveza trgovcev Hrvaške in Slavonije, ki se je vršila dne 2. t. m., se je napravil soglasni sklep, da se vrši dne 26. in 27. aprila t. l. v Zagrebu kongres trgovskih korporacij kraljevine Srbob, Hrvatov in Slavencev. Na kongresu bodo prisostvovali vsi trgovski savezi in

udruženja in je to prvi kongres te vrste izza ujedinjenja. Kongres se otvori ob enem, ko se otvori zagrebški sejem in bodo vsi udeležniki kongresa prisostvovali tudi svečani otvoritvi zagrebškega sejma. Glavni namen kongresa je, da se ustvari močna organizacija trgovskih korporacij, da bi bil trgovski stan organiziran v enotni korporaciji, a da bi se pri tem nikakor ne omejilo obstoječe samostojnosti trgovskih korporacij. Program kongresa je, kakor piše »Jugoslovenski Lloyd« že natančno izdelan in se bodo te dni razposlali pozivi na vse trgovske korporacije v državi.

Stavka na italijanskih borzah. Odlok o omejitvi svobode kupčij na borzah, ki je bil objavljen v italijanskem uradnem listu preteklo soboto, je povzročil med tržaškimi borznimi mešetarji nejevoljo, ki se je izpremenila v pravo stavkovno gibanje. Na torkovem borznem trgu v Trstu je bilo opažati, da so se vse druge kupčije razen z državnimi vrednotami popolnoma bojkotirale. Zato vsebuje torkovo borzno naznanilo le sledeče navedbe: 3 1/2 % na renta 83.25, konsolidiran dol. 89.50, sedemletni boni 103.85, benečijske obveznice 81.60, devetletni boni 104.50. Kupčijska stavka se izvaja po poročilih tudi na vseh drugih borzah kraljevine. Stavka tržaških borznih mešetarjev je bila sklenjena na torkovem zborovanju mešetarjev, na katerem je bila sprejeta sledeča resolucija: »Borzni agenti, ki so se sestali ob 14. uri pod predsedništvom g. Menotti-ja Morpurgo so sklenili, da ustavijo vse nadaljne kupčije z vrednotami, dokler jim ne pride od predsedstva gremija poziv, naj nadaljuje svoje delovanje.« Cilj stavke na borzah je, da se doseže preklic uvodoma omenjenega odloka o omejitvi svobode borznih kupčij.

Dražba konjskega gnoja se bo vršila dne 21. marca t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja prekajenega mesa. Centralna mlekarica drž. imanja »Belje« v Belem Manastiru ima na prodaj 20 q prekajenega mesa od mladih svinj. Povprečna cena 30 Din za kg.

Poravnalno postopanje. Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Frančiške Rozmanove v Ljubljani, Židovska steza. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 140, dne 1. aprila 1925 ob desetih. Dalje o imovini Stojana Jenka, trgovca in posestnika v Ljubljani, Valjavčeva ulica 23. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 124, dne 1. marca 1925 ob desetih ter o imovini Nandeta Ferjana in dr. Janka Pretnarja kot javnih družbenikov. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 124 dne 7. aprila 1925 ob desetih.

Osnovanje naše pooblaščenega trgovinske agencije v Amsterdamu. Ministrstvo trgovine in industrije je odobrilo osnovanje pooblaščenega trgovinske agencije kraljevine SHS v Amsterdamu pod vodstvom g. Vladislava Zabukovca, trgovca iz Beograda. Ta agencija ne bo uživala nobene državne subvencije.

Industrija.

Kitajska naročila v Češkoslovaški. Tvornice Škoda v Plznu so dobile iz Kitajske in Japonske večja naročila za železo in v obče za kovinske predmete. Tvornice lokomotiv in avtomobilov imajo tudi znatno število naročil.

Davki in takse.

Trošarina v prvih devetih mesecih. V proračunskem letu 1924/1925 je v prvih devetih mesecih dosegla trošarina 512 milijonov 485.625 Din napram 456 milijonov 983.601 Din v enakem času prošlega proračunskega leta. Predvideno pa je bilo samo 451.5 milijona Din. Največ trošarine je dal sladkor in sicer 258.8 milijonov Din.

Denarstvo.

Avstrija znižala obrestno mero za vloge. Avstrijske banke in hranilnice plačujejo za vloge proti takojšnjemu izplačilu 10 odstotkov, za vloge vezane na 1 mesec 11 odstotkov in za vloge vezane na 2 meseca 12 odstotkov. Vezava na 3 mesece je sedaj od bank in hranilnic odpravljena.

Povišanje obrestne mere angleške banke. Angleška banka je napovedala povišanje obrestne mere od 4.5 na 5.5%, to je posledica newyorškega zvišanja obrestne mere.

Javna dražba 227.372 ogrskih delnic v Parizu. Reparacijska komisija objavlja: Dne 13. marca ob 10.30 bo priredil finančni urad reparacijske komisije v hotelu »Astoria« v Parizu javno dražbo 227.372 ogrskih železniških delnic, ki jih je izročila nemška vlada reparacijski komisiji, kakor to določa čl. 260 versailske pogodbe.

Promet.

Direktna železniška tarifa med Avstrijo in Madžarsko. Pogajanja, ki so se vršila med zastopniki avstrijskih in madžarskih državnih železnic glede določitve direktnih enotnih tarif v prometu med Avstrijo in Madžarsko so se zaključila s povoljnim rezultatom. Nove tarife so že s 1. t. m. stopile v veljavo.

Nove madžarske - jadranske tarife. Madžarski mlinci so v zvezi z madžarsko-jugoslovenskimi tarifnimi pogajanja zahtevali pri jugoslovenski vladi, da se ji priznajo tarifne olajšave v prometu z jadranskimi pristanišči. Navedli so, da uživata, kakor Češkoslovaška tako tudi Avstrija, take tarifne olajšave, da je prevoz od Trsta do Dunaja znatno ceneji kakor od Trsta do Budimpešte, dasi je oddaljenost ista, doslej še ni prišlo do sporazuma, ker so zavzele madžarske

železnice odklonilno stališče in niso hotele povišati že dosedaj obstoječe 35% popuste. Pogajanja, ki so se vodila doslej, so imela vendar ta uspeh, da so se v madžarski relaciji določile nove jadranske tarife. Pogodba bo kmalu podpisana in kakor se čuje bodo te tarife stopile v veljavo še isti dan, ko se pogodba podpiše. Tarife bodo znašale od madžarske meje do Budimpešte 39 tisoč (doslej se je računalo 70 tisoč ogrskih kron), avstrijske tarife beležijo v isti relaciji 29 tisoč ogrskih kron, tako, da madžarski mlinci morajo še vedno plačati za 10 tisoč kron več nego avstrijski in češkoslovaški.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: Al. Peče, trg. z mešanim blagom, Črna pri Prevaljah, Janko Grašek, trg. z meš. bl., Kamnik, A. Kadivec, trgovina z usnjem, Ljubljana, Prešernova ul., Anton Macun, prej Adolf Schramke, trg. z meš. bl., Ptuj, Bor. Sbil, trg. z meš. bl., Podub. Stari trg pri Rakeku, Merkur M. Kardinar, trg. z meš. bl., Sv. Marjeta na Dravskem polju, Gonyk, družba z o. z., Ljubljana, »Orion«, izdelovanje in prodaja klobukov, družba z o. z., Ljubljana, Prekmurska banka, d. d., Murska Sobota, Termotehniški zavodi, d. d., Rače pri Mariboru. **Izbrisali sta se nastopni firmi:** Franciska Zor, trg. z meš. bl., Novo mesto, Adolf Schramke, trgovina z manufakturo, Ptuj.

3 velike prednosti ima

TERPENTIN ZLATOROG MILO

- 1.) Izborna kakovost.
- 2.) Hitra razprodaja.
- 3.) Zadovoljnost odjemalcev.

Razno.

Prevzetje svobodnega pristanišča v Solunu. Dne 5. t. m. so podpisali jugoslovanski delegati v Solunu z grškimi delegati zapisnik o definitivnem prevzetju solunske cone v ontotnem pristanišču.

Brzovjavni naslov za prejšnjo južno železnico. Generalna direkcija železnic društva Donava - Sava - Adrija je registrirala za svojo centralno upravo skrajšani brzovjavni naslov »Süd-dosag«. Kot naslov za brzovjavke centralni upravi je tedaj zadostno, ako se napiše: Süd-dosag-Wien.

Tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme državna kmetijska šola na Grmu za domo od 1. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neoporekljivost ter dovršena ljudska šola. Prednost imajo kmečki sinovi, predvsem oni, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Za to dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1925. Pri sprejemu v šolo imajo vajenci prednost pred drugimi prosilec in sicer, ako izpolnijo ostale pogoje, na prosta mesta. — Lastnoročno na celo polno pisane, s 25 Din kolkovane prošnje s priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom o nravnosti, je poslati do 20.

marca 1925 ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Posetnikom Praških velesajmov (od 22. do 29. marca t. l.). Uprava Praških mednarodnih vzorčnih velesajmov naznanja vsem zainteresiranim krogom, da poleg 50% popusta na železnih v CSR imajo posetniki tudi 33% popusta na kralj. SHS železnicah za sve potniške in brzovlake. Na ta način so stroški združeni s posetom omenjenega velesajma minimalni. Pričakuje se vsled tega, da bo deležba tuk. strokovnega sveta na Praškem sejmu najobilnejša.

»Trgovski tovariš«. Izšla je druga številka »Trgovskega tovariša« z naslednjo vsebino: Škodljiva počasnost izvršilnega postopanja v trgovskih pravnih — Jos. J. Kavčič. Starostno zavarovanje trgovcev — Fran. Ižanec. Borzni nalogi — Dr. M. Dobrila. Ponudba, zahteva, cena — Fran. Zelenik. Na potu po Alzaciji — Benon Gregorič. Ogljed Kolinske tovarne kavnih primesi v Ljubljani. Kažipot itd. Naroča se v Ljubljani, Gradišče 17/I. in stane za celo leto Din 36.—

Pasivnost nemške zunanje trgovine v januarju t. l. Nemški uvoz je znašal v januarju t. l. 1.37 milijard mark napram 1.30 milijard mark v decembru p. l. Izvoz je znašal 697.4 milijone napram 739.7 milijonov mark v decembru p. l. Pasivnost je potemtakem v januarju dosegla 674 milijonov mark.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
 izvrstno
Kolinsko cikorijsko
 domači izdelek.

BUDDHA
 AKO PIJEŠ BUDDHA ČAJ
 VŽIVAŠ ŽE NA ZEMLJI RAJ
 TRADE MARK

Ljubljanska borza.

dne 6. marca 1925.

Blago: Plohi, 40 mm, konični, I., II., III., fco Postojna 3 vag. den. 580, bl. 580, zaklj. 580, bordonali smrekovi in jelovi, 6—9 m, 9—12, 30/30 <, fco Postojna den. 450, lipovi hlodi od 2.50 m dolž. naprej, 25 cm naprej, fco naklad. postaja bl. 190, hrastovi plohi od 2.65 m dolž., 30, 40, 50, I. in II., fco meja den. 1250, bukova drva, 1 m dolž., napolsuha, fco meja den 23, bukovo oglje vilano, Ia, fco meja 115, pšenica sremska, 75 kg, par. Ljubljana zaklj. 500, pšenica domača, fco Ljubljana bl. 450, zaklj. 485, otrobi pšenični, debeli, fco slav. post. zaklj. 225, otrobi pšenični, drobni, fco juta vreče, loco Ljubljana zaklj. 215, odpadek pšen., fco medjimur. post. zaklj. 300, kuruza nova, promptna, fco Postojna tranz. zaklj. 257.60, kuruza nova, dobavitev marec, fco sremska postaja zaklj. 210, kuruza nova, dobavitev marec, fco slavonska postaja zaklj. 215, kuruza nova, dobavitev april, fco sremska postaja zaklj. 220, oves bački, rešetan, fco Ljubljana zaklj. 360, laneno seme zimsko, fco Ljubljana bl. 700, konoplja, b/n, fco Kotoriba tranz. zaklj. 650, krompir rdečkast, semenjski, fco štaj. postaja zaklj. 182, krompir beli, fco štajerska postaja zaklj. 158, krompir rumeni, fco štajerska postaja zaklj. 142, fižol ribničan, čiščen, fco Ljubljana bl. 320, fižol koks, čiščen, fco Ljubljana bl. 340, fižol beli, fco vag. slavonska postaja zaklj. 410, orehi, fco vagon hrvatska postaja zaklj. 850, jabolka izbrana, fco štaj. postaja zaklj. 275, modra galica, 98/99, fco Postojna tranz. zaklj. 639.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 65, bl. 68, 4% Kranjsko deželno posojilo iz leta 1888 bl. 22, 4 1/2 % Kranjsko deželno melioracijsko posojilo iz leta 1911 bl. 22 1/2, 4 1/2 % Kranjsko deželno posojilo iz leta 1917 bl. 22, Celjska posojilnica d. d., Celje den. 210, bl. 214, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 235, Merkantilna banka, Kočevje den. 104, Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 945, bl. 955, Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana den. 190, bl. 200, Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 135, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana bl. 430, Združene papirniče Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, »Split«, anon. družba za cement Portland, Split den. 1200, bl. 1250, »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 275, bl. 285.

TRBOVELJSKI PREM OG, DRVA, KOKA ANGLEŠKI PREM OG, SLEZIJSKE BIKRETE dobavlja

ILIRIJA, Ljubljana KRALJA PETRA TRG 8. Telet. 230

Plaćilo tudi na obroke!

Tržna poročila.

Tržne cene za meso v Ljubljani. (2. marca.) Govedina: V mesnicah po mestu 20—23. Na trgu: 1 kg govejega mesa I. 18—22, II. 15—18, vampov 10—12, pljuč 8. Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 27—50, II. 23—25, jeter 30, pljuč 24. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 25, II. 20, pljuč 12, jeter 25, ledic 23, slanina trebušne 22.50, slanina ribe in sala 28—30, slanina mešana 25, slanina na debelo 25, masti 32, šunke (gnjati) 40, prekajenega mesa I. 37.50, II. 23.50—35. Drobnica: 1 kg kostrunevega 18, jagnjetine 25, kozličevine 25—27. Klobase: 1 kg krakovskih 45, debrecinskih 45, hrenovk 40, posebnih 40, tlačenk 35, pol prekajenih kranjskih 32, suhih kranjskih 40, prekajene slanine 35. Perutnina: 1 kokoš 40—50, 1 petelin 40—45, nepitana gos 70—80, domač zajec manjši 10, večji 15. 1 liter mleka 3—3.50, 1 kg surovega masla 45, čajnega masla 60—65, masla 45, bohinskega sira 60, sirčka 10, eno jajce 1—1.25.

Cene špicerijskemu blagu v Ljubljani. (2. marca.) 1 kg kave Portoriko 76—84, Santos 52—60, Rio 44—50, pražene kave I. 96—100, II. 76—80, III. 60—64, kristalnega sladkorja 14.50, sladkorja v kockah 15.50, kavne primesi 24, riža J. 10—12, II. 8—10, 1 liter namiznega olja 25, 1 liter jedilnega 22, 1 kg soli, fina tuja 4.50, 1 kg riževga škroba 18, pšeničnega 14, koruznega 12, testenin I. 18, II. 12.

Mlevski izdelki na trgu v Ljubljani. (2. marca.) 1 kg moke št. 0 8, za kuho 7.50, bele krušne moke 7, črne krušne moke 6, kaše 6, ješprenja 7, otrobov 3, koruzne moke 4, koruznega zdroba 5, pšeničnega 8, ajdove moke I. 9, II. 8.

Tržne cene za meso v Mariboru. (1. marca.) Govedina: 1 kg mesa I. 20, II. 16—16.50, III. 15, vampov 10—12, pljuča 7—12. Teletina: 1 kg teletine I. 20—22.50, II. 17.50, jetra 20, pljuča 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 15—30, pljuča 10—12, jetra 18—20, slanina sveže 22.50—30, papricirane 30—35, prekajene 33—35, mast 30—35, prekajeno meso 25—35, šunke 38—42. Klobase: 1 kg krakovskih 34—40, debrecinskih 34—42, brunšviških 20—25, pariških 28 do 32, posebnih 28—32, hrenovk 34—35, kranjskih 34—40, 1 kom. prekajenih 5—7 dinarjev. Perutnina: 1 piščanec majhen 17.50—20, večji 32—45, kokoš 35—50, raca 35—50, gosi 70—100, purani 70—125, zajec domač majhen 10—20, večji 25—50, 1 liter mleka 3—3.50, smetane 12—16, 1 kg surovega masla 40—44, kuhane 50—54, ementalkega sira 150, polementalkega 80, trapistnega 30—35,

grojskega 40, tilsitskega 40, parmazana 125, kos sirčka 5—10, eno jajce 75—1.25 Din.

Cene špicerijskemu blagu v Mariboru. (1. marca.) 1 kg kave I. 70—80, II. 45—60, pražene kave I. 80—100, II. 50—75, 1 kg soli 3.50—4, testenin 11—20, sladkorja v prahu 17, v kristalu 15, v kockah 17, škroba pšenica 18, riževa 25—30, riža 7—20, olja namiznega 25—30, bučnega 25—32 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Mariboru. (6. marca.) 1 kg pšenične moke št. »0« 8, št. »2« 7.50, št. »5« 7, št. »6« 6.25, št. »7« 5, prosene kaše 6, ješprenj 8—16, otrobov 2.50, koruzne moke 4.50—6, koruznega zdroba 5—6, pšeničnega zdroba 8.50, ajdove moke št. »1« 8, št. »2« 7, kaše 6—6.50 Din.

Cene na tržaškem trgu. (Cene se razumejo v lirah za 100 kg.) Česen 800—1000, pomaranče 80—160, kisló zelje 130—165, karfijol 100—110, kapus 90—100, verzote 70, čebula 130—140, fige (suhe) 220—400, solata 20—310, limone (100 komadov) 5—7, jabolka 80—300, krompir 65—90, hruške 100—380, paradižniki 280, radič 200—360, radič (rdeč) 220—360, špinača 120—250.

Dunajska borza za kmetijske produkte. (4. t. m.) Po najnovjših publikacijah kmetijskega zavoda v Rimu se zadnja žetev cení kot zadostna za svetovno preskrbo. Zato cene na ameriških borzah ne skačejo. Evropski trgi so zaradi neprestanih valovanj na ameriških trgih brez kupčije. Enak je položaj na dunajskem trgu, na katerega vpliva nekoliko tudi ugodno poročilo o stanju

posevkov v Avstriji. Notirajo vključno blagovnoprom. davek brez carine v šilingih za 100 kg: pšenica: domača 55.50—56.50, madžarska s Potisja (nom.) 62—63, jugoslovska (nom.) 60—61, Manitoba II. 67—68, IV. 63—63.50, Rosafé 61.50—62; rž: domača 50—52; ječmen: domači 51—55; turščica: 30.50—31; oves: rumunski 40.50—41.50; pšenični zdrob: 96—97; pšenična moka »0«: domača 93—95, madžarska 90—94, jugoslovska 89—91; krušna moka: 67—70; pšenični otrobi: 25—25.50 šilinga.

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, masl, vse popravila in vožnja. Če prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudí. **Isgo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.**

Dobava, prodaja.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave raznih kirurških instrumentov in obveznega materijala. — Vršile se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 2. aprila t. l. pri upravi dr-

žavnih monopolov v Beogradu glede dobave kartona. — Dne 3. aprila t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave žebeljev.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. marca t. l. ponudbe glede dobave 600 zavornjakov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 21. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede oddaje vodopostajne zgradbe v Vršcu. — Dne 26. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave jekla, glede dobave barv, glede dobave grafitnega materijala, glede dobave stekla ter glede dobave variva (Schlaglot). — Dne 27. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave volnenih mazalic, glede dobave zakovic, glede dobave bombaževine za čiščenje lokomotiv ter glede dobave mazalic. — Dne 31. marca t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 290.000 kg ovsa; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave razne pločevine in svinca, glede dobave desk ter glede dobave zakovic.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Cen. trgovcem vljudno naznanjam, da sem otvoril na Sv. Petra cesti št. 61 lastno pleskarsko in ličarsko obrt. — Dolgoletne izkušnje ter praksa jamčijo, da bodem vsa dela izvrševal neprekosljivo dobro in v cenah brezkonkurenčno. — P. n. trgovcem se za cen. naročila vljudno priporočam. **GENUSSI IVAN,** pleskar in ličar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 61

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

F. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hipotekne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema vinkaso fakture in cesije terjatev.

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanka **Gritzner in Adler** za rodbino, obrt in industrijo **Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika. **Pepek v vezanju brezplačno. Večletna garancija. Delavnica za popravila.** Na veliko Telefon 913 Na malo

Tvrdba

IVAN PERDAN

nasledniki v Ljubljani

Glavna zaloga Ciril Metodovih vžigalic.

Veletrgovina špicerijskega in kolonijalnega blaga na debelo in na drobno po najnižjih dnevnik cenah. **Zahtevajte cenike!**

Tiskarna MERKUR

LJUBLJANA

SIMON GREGORČIČEVA ULICA 13
Telefon šte. 552
se priporoča za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.

Lastna knjigovoznica. Izvršitev točna in solidna!

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani priporoča

špicerijsko blago

raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

TVRDKA A. VOLK LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon šte. 449.

Brzjav: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Volna in trikotaža, galanterija engros

Gaspari & Faninger - Maribor

Posluje po celi Jugoslaviji Ustanov. l. 1923. Delniška glavnica znaša 3.000.000 Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. nezgodna in jamska zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam vled talinskega vlna, 5. transportna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam vled razbitja stekla. — Največji tu delujoči zavod. Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelki) in „Franko-Hongroise“ ves njihov kupčijski obstoj v naši državi. — Najnižje tarife. Takošnja plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nedomešajo police splošne zavar. družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavcije za častnike.

Pisarna: Dunajska cesta 15.

Telefon 57.

Širite in naročajte „Trgovski list“!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4. (v lastni stavbi)

KAPITAL IN REZERVE Din 19.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjav: TRGOVSKA

Telefoni: 139, 146, 455.

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec.

Ekspozitura:

Prevalje